

Konvencija št. 136 o varstvu pred nevarnostjo zastrupitve z bencolom, 1971

Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela, ki jo je v Ženevi sklical Administrativni svet Mednarodnega urada dela in se je sestala na svojem 56. zasedanju dne 20. julija 1971, je,

ko je sklenila sprejeti določene predloge glede varstva pred nevarnostjo, ki jo povzroča bencol, kar je šesta točka dnevnega reda, in

ko je odločila, da se ti predlogi oblikujejo kot mednarodna konvencija,

sprejela 23. junija 1971 tole konvencijo, ki se bo imenovala Konvencija o bencolu, 1971.

1. člen

Ta konvencija prihaja v poštev za vse dejavnosti, pri katerih je delavec izpostavljen;

- a) aromatičnemu ogljikovodikovemu bencolu C_6H_6 , v nadaljnjem besedilu »bencol«;
- b) proizvodom, ki vsebujejo več kot 1 % bencola, v nadaljnjem besedilu »proizvodi, ki vsebujejo bencol«.

2. člen

1. Kadarkoli so na razpolago neškodljivi ali manj škodljivo proizvodi kot nadomestilo, jih je treba uporabljati namesto bencola ali namesto proizvodov, ki vsebujejo bencol.

2. Prvi odstavek tega člena prihaja v poštev:

- a) za proizvodnjo bencola;
- b) za uporabo bencola za kemično sintezo;

- c) za uporabo bencola v motornem gorivu;
- d) za analitično ali raziskovalno delo, ki se opravlja v laboratorijih.

3. člen

1. Pristojni organ v posamezni državi lahko dovoli začasne odmike od odstotka, ki je predpisan v podtočki (b) 1. člena, in od določb prvega odstavka 2. člena te konvencije pod pogoji in v obdobjih, ki bodo določeni po konzultaciji z najuglednejšimi zainteresiranimi organizacijami delodajalcev in delavcev, tam, kjer te obstajajo.

2. V takem primeru mora zadevna članica navesti v svojih poročilih o uporabi te konvencije, ki se predložijo po 22. členu ustave Mednarodne organizacije dela, stališče svojih zakonov in prakse glede odmikov in napredek k temu, da bi se določbe te konvencije kar najpopolneje uporabljale.

3. Ko pretečejo tri leta od dneva, ko je ta konvencija začela prvič veljati, predloži Administrativni svet Mednarodnega urada dela konferenci posebno poročilo o uporabi prvega in drugega odstavka tega člena, ki bi vsebovalo tudi predloge, ki jih šteje za primerne za nadaljnje akcije v tem pogledu.

4. člen

1. Prepovedati je treba, da bi se bencol in proizvodi, ki vsebujejo bencol, uporabljali v določenih delovnih procesih, ki morajo biti precizirani v nacionalnih zakonih ali predpisih.

2. Ta prepoved bi morala ustaviti vsaj uporabo bencola in proizvodov, ki vsebujejo bencol, kot topilo ali razredčilo, razen če proces poteka v posebej izoliranem prostoru ali kadar obstajajo enako varne delovne metode.

5. člen

Nastopiti je treba z ukrepi higiensko-tehničnega varstva, da bi bilo zagotovljeno varstvo delavcev, ki so izpostavljeni bencolu ali proizvodom, ki vsebujejo bencol.

6. člen

1. V prostorih, v katerih se bencol in proizvodi, ki vsebujejo bencol, proizvajajo, uporabljajo ali se z njimi ravna, je treba ukreniti vse potrebno, da se prepreči uhajanje bencolovih hlapov v ozračje delovnih prostorov.

2. Kadar so delavci izpostavljeni bencolu ali proizvodom, ki vsebujejo bencol, mora delodajalec poskrbeti, da v ozračju delovnih prostorov ni večje koncentracije bencola, kot jo je določil pristojni organ, in da ta ne presega mejne vrednosti 25 delov na milijon (80 mg/m^3).

3. Pristojni organ bo izdal navodila o merjenjih koncentracije bencola v ozračju delovnih prostorov.

7. člen

1. Če je to mogoče, se morajo delovni procesi, pri katerih se uporabljajo bencol ali proizvodi, ki vsebujejo bencol, opravljati v posebej izoliranem prostoru.

2. Če delovnih procesov ni mogoče opravljati v posebej izoliranem prostoru, morajo biti delovna mesta, na katerih se uporabljajo bencol ali proizvodi, ki vsebujejo bencol, opremljena z učinko-

vitimi sredstvi, da bi bilo poskrbljeno za odstranjevanje bencolovih hlapov v tolikšni meri, kolikor je potrebno za varstvo zdravja delavcev.

8. člen

1. Delavci, katerih koža utegne priti v dotik s tekočim bencolom, morajo biti primerno opremljeni s sredstvi osebne varstva pred rizikom absorbiranja bencola po koži.

2. Delavci, ki utegnejo biti iz posebnih razlogov izpostavljeni koncentracijam bencola v ozračju delovnih prostorov, ki presegajo največje količine iz drugega odstavka 6. člena te konvencije, morajo biti preskrbljeni z ustreznimi sredstvi za osebno varstvo pred nevarnostjo vdihovanja bencolovih hlapov. Trajanje izpostavljenosti je treba omejiti na najmanjšo mero.

9. člen

1. Delavci, ki se zaposlujejo na delih, pri katerih so izpostavljeni bencolu ali proizvodom, ki vsebujejo bencol, se morajo:

- a) dati temeljito zdravniško pregledati, preden se zaposlijo, da bi se ugotovilo, ali so sposobni za delo; tu je všteti tudi pregled krvi;
- b) dati pozneje periodično pregledovati, v presledkih, ki jih določajo nacionalni zakoni ali predpisi; všteti so tudi biološki testi (mišljen je tudi pregled krvi).

2. Pristojni organ v državi lahko po poprejšnjem posvetovanju z morebitnimi zainteresiranimi najuglednejšimi organizacijami delodajalcev in delavcev dovoli izjemo od obveznosti iz prvega odstavka tega člena za določene kategorije delavcev.

10. člen

1. Zdravniški pregledi, ki jih določa prvi odstavek 9. člena te konvencije;

- a) se bodo opravljali z odgovornostjo kvalificiranega zdravnika, s katerim se strinja pristojni organ in, če je potrebno, s pomočjo pooblaščenega laboratorija;
- b) bodo na ustrezen način potrjeni.

2. Ti zdravniški pregledi ne bodo šli na stroške delavcev.

11. člen

1. Žensk, ki imajo zdravniško potrdilo, da so noseče, in mater, ki dojijo otroke ni dovoljeno zaposlovati na delih, pri katerih pride do izpostavljanja bencolu ali proizvodom, ki vsebujejo bencol.

2. Oseb, ki niso dopolnile 18 let, ni dovoljeno zaposlovati na delih, pri katerih pride do izpostavljanja bencolu ali proizvodom, ki vsebujejo bencol, s pristavkom, da ni nujno, da bi se ta prepoved nanašala na tiste, ki so na šolanju ali usposabljanju in so pod ustrezno strokovno ali šolsko kontrolo.

12. člen

Beseda »bencol« in potrebni simboli, ki označujejo nevarnost, morajo biti dovolj vidni na vsakem kontejnerju, v katerem so bencol ali proizvodi, ki vsebujejo bencol.

13. člen

Vsaka članica mora ukreniti vse ustrezno, da dobi vsak delavec, ki je izpostavljen bencolu ali proizvodom, ki vsebujejo bencol, potrebna navodila o ukrepih za varstvo zdravja in preprečevanje nesreč ter o ukrepih, ki so potrebni, če se pokažejo znaki zastrupitve.

14. člen

Vsaka članica, ki ratificira to konvencijo:

- a) mora z zakonom ali predpisom ali kakor koli drugače v skladu z nacionalno prakso in pogoji, storiti vse potrebno za izvajanje določb te konvencije;
- b) mora v skladu z nacionalno prakso določiti osebo ali osebe, ki bodo obvezne poskrbeti za uporabo določb te konvencije;
- c) se zavezuje, da bo poskrbela za ustrezne inšpekcijske službe, ki bi nadzorovale uporabo določb te konvencije ali se prepričale, da je opravljena ustrezna inšpekcija.

15. člen

Formalna ratifikacija te konvencije bo poslana generalnemu direktorju Mednarodnega urada dela, da jo registrira.

16. člen

1. Ta konvencija je obvezna samo za tiste članice Mednarodne organizacije dela, katerih ratifikacije je registriral generalni direktor.

2. Ta konvencija začne veljati v 12 mesecih od dneva, ko generalni direktor registrira ratifikacijo dveh članic.

3. Potem začne ta konvencija veljati za vsako članico v 12 mesecih od dneva, ko je njena ratifikacija registrirana.

17. člen

1. Članica, ki je ratificirala to konvencijo, jo lahko odpove, ko preteče deset let od dneva, ko je ta začela prvič veljati, z aktom, ki ga pošlje generalnemu direktorju Mednarodnega urada dela v registracijo. Ta odpoved začne učinkovati po preteku enega leta od dneva, ko je bila registrirana.

2. Vsaka članica, ki je ratificirala to konvencijo, in v enem letu po preteku desetletnega obdobja, omenjenega v predhodnem odstavku, ni izkoristila pravice do odpovedi, določene v tem členu, je zavezana za naslednje obdobje desetih let, nakar jo lahko odpove po izteku vsakega obdobja desetih let pod pogoji, ki jih določa ta člen.

18. člen

1. Generalni direktor Mednarodnega urada dela obvesti vse članice Mednarodne organizacije dela o registraciji vseh ratifikacij in odpovedi, ki so jih poslale njene članice.

2. Ko generalni direktor obvešča članice organizacije o registraciji druge ratifikacije, ki mu je bila dostavljena, jih mora opozoriti na datum uveljavitve konvencije.

19. člen

Generalni direktor Mednarodnega urada dela pošlje generalnemu tajniku Združenih narodov po 102. členu ustanovne listine Združenih narodov podrobne podatke o vseh ratifikacijah in odpovedih, ki jih je registriral po določbah predhodnih členov, da jih ta registrira.

20. člen

Vsakokrat, ko šteje za potrebno, predloži Administrativni svet Mednarodnega urada dela generalni konferenci poročilo o uporabi te konvencije in se pozanima, če je zaželeno, da se na dnevni red konference postavi vprašanje njene popolne ali delne revizije.

21. člen

1. Če sprejme konferenca novo konvencijo, s katero se ta povsem ali deloma revidira, in če nova konvencija ne določa drugače:

- a) ima ratifikacija nove konvencije, s katero se opravi revizija, po eni članici za posledico *ipso iure* neposredno odpoved te konvencije, kljub določbam 7. člena zgoraj, tudi takrat, ko začne veljati nova konvencija, s katero se opravi revizija;
- b) neha biti ta konvencija odprta članicam za ratifikacijo od datuma, ko začne veljati nova konvencija, s katero se opravi revizija.

2. Ta konvencija ostane v vsakem primeru v veljavi v svoji dosedanji obliki in vsebini za tiste članice, ki so jo ratificirale, niso pa ratificirale konvencije, s katero se opravi revizija.

22. člen

Angleška in francoska verzija besedila te konvencije sta enako veljavni.